

NEWSLETTER PRAWNICZY FUNDACJI INTER VIVOS

nr 6/2023 (listopad – grudzień)

O NUMERZE:

W najnowszym numerze Newslettera Prawniczego prezentujemy Państwu, najważniejsze naszym zdaniem, zmiany wprowadzane do porządku prawnego w okresie od listopada do grudnia 2023 r.

O FUNDACJI:

Fundacja Inter Vivos z siedzibą w Warszawie jest organizacją pozarządową ukierunkowaną na udzielanie darmowej pomocy prawnej i prowadzenie nieodpłatnej mediacji. Równocześnie prowadzimy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji działające w oparciu o ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 945). Informacja o lokalizacji prowadzonych przez nas punktów znajduje się pod adresem:

<https://www.fundacjaiv.pl/punkty-nieodplatnej-pomocy-prawnej>

KONTAKT Z NAMI:

Tel. 575-747-146

E-mail: biuro@fundacjaiv.pl

Listowny: ul. Ratuszowa 11

03-450 Warszawa

ZMIANY W PRAWIE SPADKOWYM:

Akt prawny: Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1615)

Wejście w życie: 15 listopada 2023 r.

Opis zmian: ustawa nowelizująca wprowadza dwie nowe przesłanki niegodności dziedziczenia. Zgodnie z nimi spadkobierca może być uznany przez sąd za niegodny dziedziczenia także w przypadku gdy:

- uporczywie uchylał się od wykonywania wobec spadkodawcy obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową;
- uporczywie uchylał się od wykonywania obowiązku pieczy nad spadkodawcą, w szczególności wynikającego z władzy rodzicielskiej, opieki, sprawowania funkcji rodzica zastępczego, małżeńskiego obowiązku wzajemnej pomocy albo obowiązku wzajemnego szacunku i wspierania się rodzica i dziecka.

Ustawodawca przychylił się do panującego w orzecznictwie poglądu dotyczącego biegu terminu złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Zgodnie z nowododanym art. 1015 § 11 Kodeksu Cywilnego, do zachowania sześciomiesięcznego terminu na złożenia oświadczenia, wystarcza złożenie przed jego upływem wniosku do sądu o odebranie oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku. Ponadto, jeżeli złożenie oświadczenia wymaga zezwolenia sądu (szczególnie w przypadku małoletnich), bieg terminu do złożenia oświadczenia ulega zawieszeniu na czas trwania postępowania sądowego w tym przedmiocie.

W zakresie dziedziczenia małoletnich, w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym dodano art. 101 § 4, zgodnie z którym, jeśli dziecko jest powołane do dziedziczenia wskutek uprzedniego odrzucenia spadku przez rodzica, to czynność polegająca na odrzuceniu spadku w imieniu dziecka przez rodzica, któremu w tym zakresie przysługuje władza rodzicielska, gdy jest dokonywana za zgodą drugiego z rodziców, któremu również w tym zakresie przysługuje władza rodzicielska, albo gdy jest dokonywana wspólnie, nie wymaga zezwolenia sądu opiekuńczego albo, w przypadkach wskazanych w art. 6401 Kodeksu postępowania cywilnego, sądu spadku – jeżeli spadek odrzucają inni zstępni rodziców tego dziecka. W braku porozumienia rodziców stosuje się regułę, zgodnie z którą rodzice nie mogą

bez zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu ani wyrażać zgody na dokonywanie takich czynności przez dziecko.

ZMIANY W PRAWIE PRACY:

Akt prawny: Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. 2023 poz. 2367)

Wejście w życie: 17 listopada 2023 r.

Opis zmian: z dniem 17 listopada 2023 r. weszła w życie nowelizacja przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.

Rozporządzenie m.in. wprowadza zmiany w zakresie obowiązków pracodawcy:

- obok zapewnienia okularów, pracodawca zapewnia również szkła kontaktowe (po spełnieniu określonych przesłanek);
- konieczność zapewnienia monitora lub podstawki pod monitor, w przypadku gdy pracownik spędza przed monitorem co najmniej połowę dobowego wymiaru czasu pracy i dodatkowo dostarczyć dodatkową klawiaturę i myszkę;
- na wniosek pracownika pracodawca zapewnia podnózek.

Pracodawcy tworzący stanowisko komputerowe po dniu wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego powinni tworzyć je według nowych zasad, natomiast stanowiska już istniejące powinny zostać dostosowane do nowych regulacji w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

WAŻNE ORZECZENIA:

Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 29 listopada 2023 r. sygn. akt III UZP 3/23.

Znaczenie orzeczenia: SN stwierdził, że ZUS jest uprawniony zweryfikować podstawę wymiaru składek przedsiębiorcy, gdy ten będąc w początkowym okresie prowadzenia działalności zadeklarował podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, której wysokość nie ma odzwierciedlenia w przychodach. **SN nadał nowemu rozstrzygnięciu moc zasady prawnej.**